

ریاست جمهوری
معاونت حفظ و احیاء آثار تاریخی
دفتر ثبت میراث تاریخی - فرهنگی و طبیعی

آثار ثبت شده ایران در فهرست آثار ملی

(از ۱۳۸۴/۰۶/۲۴ تا ۱۳۱۰/۰۶/۲۴)

به کوشش: ناصر بازوکی، عبدالکریم شادمهر

پائیز ۱۳۸۴

پازوکی طرودی، ناصر، ۱۳۳۷ -

آثار ثبت شده ایران در فهرست آثار ملی (از ۱۳۱۰/۶/۲۴ تا ۱۳۸۴/۶/۲۴) به کوشش ناصر پازوکی، عبدالکریم شادمهر؛ [برای] سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، معاونت حفظ و احیاء آثار تاریخی، دفتر ثبت میراث تاریخی - فرهنگی و طبیعی. - تهران: سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، ۱۳۸۴.

۴۹۷ ص. : مصور، جدول، نمودار.

ISBN ۹۶۴ - ۴۲۱ - ۰۶۳ - ۸: ریال ۲۵۰۰۰

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیچا.

۱. ایران - - آثار تاریخی - - فهرستها. ۲. آثار تاریخی - - قوانین و مقررات - - ایران. ۳. سازمان میراث فرهنگی و گردشگری - - شرح وظایف. ۴. آثار فرهنگی - - ایران - - آمار. الف. شادمهر، عبدالکریم. ب. سازمان میراث فرهنگی و گردشگری. ج. سازمان میراث فرهنگی و گردشگری. دفتر ثبت میراث تاریخی - فرهنگی و طبیعی.

۹۵۵/۰۰۴۳

م ۸۴ - ۴۲۰۴۶

DSR۱۳ / پ ۲۱۲

کتابخانه ملی ایران

ریاست جمهوری

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری کشور

معاونت حفظ و احیاء آثار تاریخی

دفتر ثبت میراث تاریخی - فرهنگی و طبیعی

آثار ثبت شده ایران در فهرست آثار ملی (از ۱۳۱۰/۶/۲۴ تا ۱۳۸۴/۶/۲۴)

به کوشش: ناصر پازوکی، عبدالکریم شادمهر

چاپ اول: پائیز ۱۳۸۴

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۵۰۰۰ ریال

ناشر: سازمان میراث فرهنگی و گردشگری کشور

مدیر اجرایی: سلیم سلیمی موبد

حروفچینی و صفحه آرایی: فیلم گرافیک / مهدیه یگانه تلفن: ۵-۸۸۳۹۱۸۳

لیتوگرافی و چاپ: فیلم گرافیک

شماره شابک: ۹۶۴ - ۴۲۱ - ۰۶۳ - ۸

نشانی: تهران، میدان بهارستان، خیابان اکباتان، عمارت مسعودیه، تلفن: ۳۳۹۵۳۰۰۶.

کلیه حقوق برای «سازمان میراث فرهنگی و گردشگری» محفوظ است.

فهرست مندرجات

صفحه

عنوان

۷.....	مقدمه
۸.....	نگاهی به پیشینه ثبت آثار در ایران
۱۵.....	قوانین مرتبط با ثبت اثر
	قانون حفظ آثار ملی مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۰۹ شمسی
	قانون ثبت آثار ملی مصوب آبانماه ۱۳۵۲
	برخی از موارد کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده)
	ثبت اثر در قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی کشور
	ثبت اثر در قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور
	قانون معافیت ابنیه و اماکن ثبت شده در فهرست آثار ملی از پرداخت عوارض شهرداری
	تبصره ذیل ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری در خصوص ثبت میراث طبیعی
	آئین نامه اجرایی تبصره ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری (ثبت میراث طبیعی)
۲۰.....	روند ثبت آثار در فهرست آثار ملی طی سالیان متمادی در هر یک از استانها
	تعداد آثار ثبت شده طی سالیان متمادی
	انواع آثار ثبت شده به تفکیک نوع اثر
	تعداد و نوع آثار ثبت شده هر استان
۳۲.....	آثار ثبت شده ایران در فهرست آثار ملی به ترتیب استانها
۳۲.....	آثار ثبت شده استان آذربایجان شرقی در فهرست آثار ملی
۴۷.....	آثار ثبت شده استان آذربایجان غربی در فهرست آثار ملی
۶۱.....	آثار ثبت شده استان اردبیل در فهرست آثار ملی
۶۹.....	آثار ثبت شده استان اصفهان در فهرست آثار ملی
۹۶.....	آثار ثبت شده استان ایلام در فهرست آثار ملی

- آثار ثبت شده استان بوشهر در فهرست آثار ملی ۱۰۳
- آثار ثبت شده استان تهران در فهرست آثار ملی ۱۰۷
- آثار ثبت شده استان چهارمحال و بختیاری در فهرست آثار ملی ۱۳۰
- آثار ثبت شده استان خراسان شمالی در فهرست آثار ملی ۱۳۷
- آثار ثبت شده استان خراسان جنوبی در فهرست آثار ملی ۱۴۱
- آثار ثبت شده استان خراسان رضوی در فهرست آثار ملی ۱۵۲
- آثار ثبت شده استان خوزستان در فهرست آثار ملی ۱۸۲
- آثار ثبت شده استان زنجان در فهرست آثار ملی ۱۹۸
- آثار ثبت شده استان سمنان در فهرست آثار ملی ۲۰۸
- آثار ثبت شده استان سیستان و بلوچستان در فهرست آثار ملی ۲۲۲
- آثار ثبت شده استان فارس در فهرست آثار ملی ۲۳۰
- آثار ثبت شده استان قزوین در فهرست آثار ملی ۲۶۴
- آثار ثبت شده استان قم در فهرست آثار ملی ۳۰۳
- آثار ثبت شده استان کردستان در فهرست آثار ملی ۳۰۹
- آثار ثبت شده استان کرمان در فهرست آثار ملی ۳۲۸
- آثار ثبت شده استان کرمانشاه در فهرست آثار ملی ۳۴۰
- آثار ثبت شده استان کهگیلویه و بویراحمد در فهرست آثار ملی ۳۶۱
- آثار ثبت شده استان گلستان در فهرست آثار ملی ۳۶۸
- آثار ثبت شده استان گیلان در فهرست آثار ملی ۳۸۱
- آثار ثبت شده استان لرستان در فهرست آثار ملی ۴۰۶
- آثار ثبت شده استان مازندران در فهرست آثار ملی ۴۲۰
- آثار ثبت شده استان مرکزی در فهرست آثار ملی ۴۳۲
- آثار ثبت شده استان هرمزگان در فهرست آثار ملی ۴۴۰
- آثار ثبت شده استان همدان در فهرست آثار ملی ۴۴۴
- آثار ثبت شده استان یزد در فهرست آثار ملی ۴۵۶
- آثار ثبت شده استان ایران در فهرست میراث جهانی ۴۷۸

مقدمه:

بر اساس ماده ۲ قانون راجع به حفظ آثار ملی، مصوب ۱۲ آبان ماه ۱۳۰۹ شمسی که در آن آمده است: «دولت مکلف است از کلیه آثار ملی ایران که فعلاً معلوم و مشخص است و حیثیت تاریخی یا علمی یا صنعتی خاصی دارد، فهرستی ترتیب داده و بعدها هم هرچه از این آثار مکشوف شود ضمیمه فهرست مزبور بنماید، فهرست مزبور بعد از تنظیم طبع شده و به اطلاع عامه خواهد رسید.» سازمان میراث فرهنگی به شرحی که در بحث «نگاهی به پیشینه ثبت آثار در ایران»، مندرج در صفحات آینده همین کتاب آمده است، از تاریخ ۱۳۱۰/۱۶/۲۶ اقدام به ثبت آثار در فهرست آثار ملی نموده و تا تاریخ ۱۳۸۴/۶/۲۶ جمعاً ۱۳۴۰ اثر را به ثبت رسانده است.

در خصوص اجرای بند دوم ماده قانونی مذکور مبنی بر طبع فهرست آثار ثبت شده نیز، اولین بار در سال ۱۳۴۵ توسط «سازمان ملی حفاظت آثار باستانی ایران» کتابی با نام «فهرست بناهای تاریخی و اماکن باستانی ایران» مشتمل بر معرفی آثاری که تا آن تاریخ به ثبت رسیده بود و البته تعداد آنها کمتر از هزار اثر بود چاپ و منتشر شد.

کتاب حاضر که اکنون مقابل روی شماست، دومین کتابی است که ضمن بیان مختصری از پیشینه ثبت در ایران، مشخصات آثاری (۱۳۴۰ اثر) را که طی هفتاد و چهار سال گذشته در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است در بر گرفته و جهت اطلاع عامه منتشر شده است.

امید است مسئولین محترم دستگاههای اجرایی کشور با مطالعه و کسب آگاهی کامل از اسامی آثار ثبت شده که هر کدام سند گویایی از پیشینه پر افتخار تاریخ این سرزمین کهنسال و هویت فرهنگ و تمدن آن می باشند، در حفظ و حراست از آنها کوشیده و سازمان میراث فرهنگی کشور را در انجام وظایف محوله قانونی یاری نمایند.

ذکر این نکته ضروری است که علاوه بر آثار ثبت شده و مندرج در این کتاب چند صد هزار اثر دیگر نیز در جای جای کشور وسیع مان وجود دارد که در شرف پژوهش، مستندسازی و ثبت در فهرست آثار ملی می باشد و حفظ آنها نیز از وظایف ملی آحاد ملت بشمار می روند و امید است، ان شاء الله در آینده نزدیک به ثبت رسیده و اطلاعات دقیق آنها به پیشگاه ملت بزرگ ایران تقدیم گردد.

در خاتمه بر خود وظیفه می داند از یکایک اساتید، پیشکوتان، مسئولین، کارشناسان، پژوهشگران و دست اندرکاران ثبت آثار که با تلاش، ایثار و همت خود موجبات شمول قوانین حفاظتی را برای آثار تاریخی - فرهنگی ارزشمند این سرزمین فراهم نموده اند و ذکر نام همه آن عزیزان در این مقال مختصر ممکن نیست، تشکر و قدردانی نموده و از خداوند متعال برایشان رحمت، سعادت، سلامت و نیک بختی آرزو نمایم.

والسلام

ناصر پازوکی

مدیر کل دفتر ثبت آثار تاریخی - فرهنگی و طبیعی

پائیز ۱۳۸۴